

Wat te doen als uw crypto exchange lastige vragen stelt over uw cryptovermogen

Wie handelt in cryptovaluta bij een in Nederland geregistreerde exchange wordt steeds vaker overvallen met vragen. Zoals: 'Kunt u aangeven waar uw vermogen vandaan komt? Kunt u dat met stukken onderbouwen? Kunt u ons informatie sturen over de laatste transacties?' Nederlandse exchanges moeten namelijk monitoren of hun klanten mogelijk witwassen. De vragen niet of onvolledig beantwoorden kan vervelende gevolgen hebben zoals bevrozing van uw account en mogelijk strafrechtelijke vervolging.

Onderzoek door crypto exchange naar witwassen

Bedrijven die in Nederland cryptodiensten aanbieden (zoals het wisselen van euro's naar bitcoins en het beheer van cryptocurrency in wallets) moeten zich registreren bij de Nederlandse Bank. Inmiddels zijn tientallen handelsplatformen geregistreerd, zoals Bitvavo, Bitonic, Litebit en Bitcoin Meester. Deze exchanges moeten voldoen aan de eisen uit de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft). De exchange moet onderzoek doen naar de persoon van de klant en zijn of haar transacties monitoren. Net als de banken moeten de cryptoaanbieders controleren of het risico bestaat dat hun klanten gelden met een criminele herkomst aan het witwassen zijn.

Klantonderzoek van uw cryptoaanbieder

Als u klant wordt bij een crypto exchange moet u zich identificeren en allerlei gegevens verstrekken. De controle houdt niet op bij dat eerste klantonderzoek. In onze praktijk zien we dat de exchanges - net als de banken - hun klanten vragen stellen over hun transacties, over de herkomst van de stortingen en over hun vermogen. Exchanges stellen een profiel op voor het verwachte gebruik van het account. Als de transacties afwijken, bijvoorbeeld omdat bedragen veel hoger zijn of omdat er meer dan gebruikelijk wordt gekocht of gehandeld, dan kunnen daar vragen over worden gesteld. Het aanknopingspunt voor het afwijkende karakter van een transactie is de toets of die 'ongebruikelijk' is. Ongebruikelijk is bijvoorbeeld een plotseling toename van het aantal en volume van de transacties van een klant, die daarvoor geen verklaring kan geven. Of bijvoorbeeld overboekingen naar een andere wallet die in verband wordt gebracht met het darknet.

Is beantwoorden verplicht?

Antwoorden is niet verplicht. Maar: als uw crypto exchange twijfels heeft over de legale herkomst van uw vermogen en u neemt die niet weg, dan levert dat problemen op. Zo zal uw crypto exchange een melding doen bij de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU). Ook kan zij, in afwachting van opheldering, uw account bevriezen. En mogelijk zal zij de relatie willen beëindigen.

Hoe moet ik die vragen beantwoorden?

Het is zaak om de antwoorden op de vragen zo goed en concreet mogelijk te onderbouwen. Gaat het om een spaartegoed, opgebouwd vanaf uw bankrekening waar uw salaris op wordt gestort? Voeg dan de afschriften en salarisstroken bij. Heeft u ooit een kleine investering gedaan bij een andere crypto exchange die enorm in waarde is gestegen? Voeg dan een overzicht bij van de waardeontwikkeling bij uw eerdere cryptoaanbieder. Heeft u geld gewonnen tijdens een succesvol bezoek aan het casino? Dan moet u heel concreet aangeven op welke dag, bij welk casino u hoeveel hebt gewonnen.

Melding bij de FIU

Als uw cryptoaanbieder er niet van overtuigd is dat het inderdaad gaat om legale gelden dan meldt hij een ongebruikelijke transactie bij de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU). Transacties boven de € 10.000 moeten sowieso worden gemeld. Meldingen zijn geheim, dus u wordt daar zelf niet over geïnformeerd. De FIU bepaalt vervolgens of het gaat om een *verdachte* transactie. In 2020 was het aantal meldingen bij de FIU van cryptoaanbieders nog maar 1% van het totaal aantal meldingen. Nu cryptoaanbieders zich sinds 2020 moeten registreren en zich aan de bepalingen uit de Wwft moeten houden, is de verwachting dat het aantal meldingen van cryptoaanbieders sterk zal toenemen.

Verdachte transactie?

Verdachte transacties worden door de FIU doorgegeven aan de opsporingsdiensten. De politie en FIOD kunnen in een opsporingsonderzoek vragen stellen over de herkomst van uw cryptovaluta en uw transacties. Kunt u de legale herkomst nog steeds onvoldoende duidelijk maken dan wordt u mogelijk vervolgd voor witwassen. Het strafmaximum voor (opzet) witwassen is zes jaar.

Conclusie

Krijgt u vragen van uw crypto exchange over uw cryptovermogen en uw transacties? Dan is het zaak om zo duidelijk en concreet mogelijk aan te geven wat de herkomst daarvan is en hoe de transacties tot stand kwamen. Uw crypto exchange stelt deze vragen om na te gaan of u mogelijk aan het witwassen bent. Worden de vragen niet afdoende beantwoord, dan volgt mogelijk een melding bij de FIU en vervolgens bij de opsporingsinstanties. Wilt u de vragen en uw risico's in een vroeg stadium bespreken? Neem dan contact op met mr. drs. E.G. (Ilse) Engwirda of mr. W.G.G. (Woody) Jansen de Lannoy.

Auteur: mr. drs. E.G. (Ilse) Engwirda